

Kraków, 29.08.2023 r.

Prof. dr hab. Barbara Stańdo-Kawecka
Zakład Prawa Karnego Wykonawczego UJ
31-007 Kraków, ul. Olszewskiego 2

**Recenzja rozprawy doktorskiej Pani mgr Gabrieli Piekut
pt. „Wykonywanie kary ograniczenia wolności orzekanej za przestępstwa”
przygotowanej pod kierunkiem dra hab. Tomasza Kalisza, prof. UWr,
Kraków 2023, s. 553**

(promotor pomocniczy: dr hab. Adam Kwieciński, prof. UWr)

Recenzja rozprawy doktorskiej Pani mgr Gabrieli Piekut została sporządzona w wyniku powierzenia mi funkcji recenzenta przez Radę Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Wrocławskiego na posiedzeniu w dniu 12 czerwca 2023 r.

I. Wybór tematu rozprawy doktorskiej

Temat rozprawy doktorskiej Pani mgr Gabrieli Piekut dotyczący wykonywania kary ograniczenia wolności orzekanej za przestępstwa jest z punktu widzenia nauki prawa karnego wykonawczego ważny i aktualny ze względu na dotychczasowe próby reformowania elementów treściowych tej kary oraz przepisów regulujących jej wykonywanie. Odmienne kształt tej kary w obowiązującym Kodeksie karnym z 1997 r. w porównaniu z wcześniejszym kodeksem uzasadniany był m.in. potrzebą jej dostosowania do zmienionych warunków ekonomicznych i rynku pracy po transformacji ustrojowej z końca lat dziewięćdziesiątych XX w. Po wejściu w życie kodyfikacji karnej z 1997 r. przepisy prawa karnego materialnego i wykonawczego dotyczące kary ograniczenia wolności nadal były wielokrotnie zmieniane. U podstaw tych zmian tkwiły dążenia ustawodawcy do przebudowy struktury orzekanych kar, szerszego stosowania kary ograniczenia wolności, usprawnienia jej wykonywania czy

uwiarygodnienia jej jako nieizolacyjnej alternatywy do pozbawienia wolności. Kolejnym reformom niezmiennie towarzyszyły nadzieje na „udoskonalenie” tej kary, które po pewnym czasie okazywały się jednak chybione, co skłaniało do kontynuowania dyskusji na temat optymalnego modelu kary ograniczenia wolności.

Nie sposób zatem odmówić trafności spostrzeżeniom Doktorantki na temat intensywnego zainteresowania karą ograniczenia wolności wykazywanego ostatnio zarówno przez ustawodawcę, jak i przedstawicieli nauki. Słusznie podkreśla ona także zalety tej kary wynikające z możliwości indywidualizacji karania i zindywidualizowanego oddziaływania na sprawcę oraz potencjalnie szerokiego zakresu jej stosowania jako alternatywy do krótkoterminowej (bezwzględnej i warunkowo zawieszanej) kary pozbawienia wolności. Wśród wcześniejszych prac naukowych poświęconych karze ograniczenia wolności Pani mgr Piekut wymienia m.in. monografie Radosława Giętkowskiego, Alicji Ornowskiej i Anety Michałek. Jednocześnie zwraca uwagę, że wskazane opracowania poświęcone są głównie aspektom materialnoprawnym, natomiast szczegółowe kwestie związane z wykonywaniem kary ograniczenia wolności pozostawiono w nich na uboczu (s. 10). Poza wymienionymi przez Doktorantkę pracami można wskazać monografię Tomasza Sobeckiego pt. „Wykonywanie kary ograniczenia wolności na tle modelu postępowania karnego wykonawczego. Aspekty prawnomaterialne i procesowe” (Wydawnictwo Academicon, Lublin 2019). Problematyka tej ostatniej książki w dużym stopniu dotyczy zagadnień karnowykonalnych, ponieważ omówiono w niej m.in. postępowania incydentalne oraz etapy postępowania w przedmiocie wykonywania kary ograniczenia wolności.

Rosnące zainteresowanie badaczy, a w szczególności młodych badaczy, zagadnieniami związanymi z wykonywaniem kary ograniczenia wolności jest bez wątpienia pozytywnym zjawiskiem, ponieważ w toku wcześniejszych reform zmierzających do „udoskonalenia” tej kary nierzadko ignorowano kwestie wykonawcze. W odróżnieniu od monografii Tomasza Sobeckiego rozprawa doktorska Pani mgr Piekut zawiera badania empiryczne, które zdecydowanie rozszerzają zakres analiz i wniosków. Wyjście przez Doktorantkę poza interpretację wykładniczą przepisów Kodeksu karnego, Kodeksu karnego wykonawczego oraz innych przepisów ustawowych i podustawowych w kierunku badania procesu stosowania prawa stanowi istotną zaletę przygotowanej przez nią rozprawy.

II. Cel rozprawy, problemy badawcze i struktura pracy

Jako ogólny cel swojej rozprawy Pani mgr Piekut wskazuje przedstawienie licznych problemów natury dogmatyczno-teoretycznej oraz praktycznej dotyczących wykonywania kary ograniczenia wolności orzekanej za przestępstwa (s. 11). Wśród szczegółowych problemów badawczych wymienia ewolucję kary ograniczenia wolności w szczególności w wyniku zmian normatywnych z 2015 i 2016 r., określenie pozycji tej kary w odniesieniu do aktualnych założeń polityki karnej oraz odtworzenie przebiegu postępowania wykonawczego i zdiagnozowanie trudności związanych z jej wykonywaniem (s. 11). Tak zakreślone szczegółowe problemy badawcze niewątpliwie wychodzą poza zagadnienia ściśle związane z wykonywaniem kary ograniczenia wolności. Oprócz zagadnień karnow wykonawczych Doktorantka zajmuje się także genezą tej kary, odmiennymi założeniami modelowymi preferowanymi w różnych okresach od lat sześćdziesiątych XX w. oraz zmieniającymi się elementami treściowymi. Jest dla mnie oczywiste, że trudno pisać pracę o wykonywaniu danej kary bez scharakteryzowania jej treści. Znajomość genezy i założeń modelowych kary ograniczenia wolności preferowanych przy okazji kolejnych reform niewątpliwie ułatwia Doktorantce rozwiązywanie aktualnych problemów pojawiających się na etapie jej wykonywania. Mam jednak wątpliwości, czy w pracy ukierunkowanej na identyfikację problemów dogmatycznych, orzecznich i praktycznych pojawiających się w związku z wykonywaniem kary ograniczenia wolności zasadne są tak rozległe rozważania na temat genezy i ewolucji tej kary.

Na marginesie mogę zauważyć, że kolejne prace podejmujące problematykę wykonywania kary ograniczenia wolności są coraz obszerniejsze. Książka Janusza Zagórskiego pt. „Orzekanie i wykonywanie kary ograniczenia wolności oraz pracy społecznie użytecznej w Polsce w świetle analizy przepisów i wyników badań” (Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa 2003) liczy 205 stron, wspomniana wyżej książka Tomasza Sobeckiego ma 398 stron, natomiast praca doktorska Pani mgr Piekut ma 553 strony (530 stron bez wykazów aktów prawnych, orzecznictwa i literatury) przy odstępach pomiędzy wersami mniejszych niż standardowe 1,5. Obszerność przedłożonej rozprawy wydaje się wynikać z dążenia Doktorantki do kompleksowego opracowania zagadnień związanych z karą ograniczenia wolności i uwzględnienia wszystkiego, czego dowiedziała się na temat tej kary. Taka koncepcja pracy w mojej ocenie niekorzystnie wpływa na jasność wyводу. Coraz większa liczba prac naukowych poświęconych orzekaniu i wykonywaniu kary ograniczenia wolności dodatkowo przemawia za przemyślanym wyborem określonych problemów

badawczych, by unikać powtarzania wątków wielokrotnie omówionych już w literaturze naukowej.

Struktura recenzowanej pracy odpowiada zamierzeniom jej Autorki i sformułowanym problemom badawczym. W I rozdziale pracy Pani mgr Piekut zajmuje się genezą kary ograniczenia wolności i charakteryzuje jej treść w Kodeksie karnym z 1969 oraz w pierwotnej wersji Kodeksu karnego z 1997 r. W dalszej części tego rozdziału ukazuje zmiany elementów treściowych kary ograniczenia wolności w wyniku kolejnych nowelizacji obowiązującego Kodeksu karnego, omawia rolę, jaką przypisuje się tej karze w systemie prawnokarnych reakcji na przestępczość oraz analizuje międzynarodowe standardy dotyczące stosowania sankcji i środków alternatywnych do kary pozbawienia wolności. Rozdział II zawiera szczegółową analizę prawnomaterialnych aspektów kary ograniczenia wolności w aktualnym stanie prawnym, takich jak elementy treściowe tej kary, podstawy jej orzekania, granice temporalne oraz problemy łączenia kar ograniczenia wolności i łączenia tej kary z karami innego rodzaju.

Kolejny rozdział poświęcony jest postępowaniu wykonawczemu w przedmiocie kary ograniczenia wolności. Jak pisze sama Doktorantka we „Wstępie” (s. 12), to właśnie analiza rozwiązań normatywnych odnoszących się do wykonywania kary ograniczenia wolności stanowi zasadniczą część jej rozprawy, pozwalającą na zdiagnozowanie problemów teoretycznoprawnych i organizacyjnych pojawiających się w tym stadium szeroko rozumianego procesu karnego. Wśród licznych zagadnień szczegółowo omówionych w tym rozdziale znajdują się dotyczące celu wykonywania kary ograniczenia wolności, terminu rozpoczęcia i miejsca jej wykonywania, roli sądu, referendarza sądowego oraz sądowego kuratora zawodowego w postępowaniu mającym za przedmiot wykonanie tej kary, specyfiki postępowań incydentalnych, wykonywania poszczególnych elementów treściowych kary ograniczenia wolności, instytucji odroczenia i przerwy wykonania kary ograniczenia wolności oraz sposobów zakończenia postępowania w przedmiocie jej wykonywania. Ostatni rozdział pracy zatytułowany „Wykonywanie kary ograniczenia wolności w świetle badań empirycznych” zawiera wyniki dokonanych przez Doktorantkę analiz statystycznych oraz przeprowadzonych przez nią badań aktowych w sprawach dotyczących wykonywania kary ograniczenia wolności.

III. Merytoryczna ocena rozprawy

Recenzowana rozprawa doktorska w mojej ocenie jest bardzo dobrą pracą, choć nazbyt rozległą, a ograniczenie pewnych wątków o charakterze sprawozdawczym byłoby dla niej korzystne. Bez wątplenia zasługuje ona na wysoką ocenę merytoryczną i opublikowanie w formie monografii. W pierwszym rozdziale pracy za szczególnie wartościowy uważam podrozdział 1.3 dotyczący kary ograniczenia wolności w świetle dyrektyw jej wymiaru. Problematyka dyrektyw sędziowskiego wymiaru kary zwykle skłania do stawiania pytań o ich realizację w praktyce orzeczniczej i potwierdza znaczenie badań empirycznych nad stosowaniem prawa. Szczególne dyrektywy wymiaru kary uznane przez Doktorantkę za istotne w kontekście kary ograniczenia wolności (dyrektywa nakazująca traktowanie kary pozbawienia wolności jako *ultima ratio*, dyrektywa zakazująca orzekania kary ograniczenia wolności w postaci nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, jeżeli stan zdrowia lub właściwości i warunki osobiste oskarżonego uzasadniają przekonanie, że nie wykona on tego obowiązku) wymagają od sądu *meriti* „przeprowadzania szczegółowych badań osobopoznawczych sprawcy czynu zabronionego” (s. 35). Samo orzekanie kary ograniczenia wolności co prawda nie było podstawowym przedmiotem badań Doktorantki, ale zebrane przez nią informacje na temat przebiegu wykonywania tej kary wskazują na to, że źródłem wielu problemów wykonawczych jest właśnie ograniczony zakres danych na temat sprawcy, jakimi dysponują sądy orzekające.

Rozdział pierwszy kończy się wnikliwą analizą międzynarodowych standardów postępowania ze skazanymi na kary alternatywne wobec kary pozbawienia wolności. Doktorantka uwzględniła Wzorcowe Reguły minimalne Narodów Zjednoczonych dotyczące środków o charakterze nieizolacyjnym z 1990 r. (tzw. Zasady tokijskie) oraz dwie rekomendacje Komitetu Ministrów Rady Europy - pierwszą z 1992 r. w sprawie Europejskich Reguł dotyczących sankcji i środków alternatywnych, a drugą z 2000 r. o usprawnieniu implementacji tychże reguł. Autorka przeoczyła jednak, że w 2017 r. Komitet Ministrów Rady Europy przyjął kolejną rekomendację w sprawie Europejskich reguł dotyczących sankcji i środków wolnościowych (*Recommendation CM/Rec [2017] 3 on the European Rules on community sanctions and measures*, <https://rm.coe.int/168070c09b>), która zastąpiła obydwie wcześniejsze rekomendacje z 1992 i 2000 r. Zgodnie z rekomendacją z 2017 r. rządy państw członkowskich Rady Europy powinny m.in. zapewnić, aby jej tekst oraz tekst dołączonego do niej komentarza zostały przetłumaczone na język krajowy i rozpowszechnione tak dalece jak jest to możliwe w szczególności wśród władz sądowniczych (*judicial*

authorities). W Polsce ta rekomendacja nie spotkała się z większym zainteresowaniem władz, niemniej jednak przy przygotowywaniu monografii do druku Doktorantka powinna zwrócić na nią uwagę.

Drugi rozdział rozprawy zatytułowany „Aktualne regulacje karnomaterialne dotyczące kary ograniczenia wolności” rozpoczyna się od szczegółowej analizy elementów treściowych (obligatoryjnych, względnie obligatoryjnych i fakultatywnych) kary ograniczenia wolności w jej obecnym kształcie normatywnym. Moim zdaniem Doktorantka niepotrzebnie zajmuje się w tym rozdziale treścią kary ograniczenia wolności „w okresie przejściowym” pomiędzy rokiem 2015 i 2016, bo niekorzystnie wpływa to na jasność wyводу na temat obowiązującego stanu prawnego. Na uwagę zasługuje staranność, z jaką Pani mgr Piekut przedstawia cechy nieodpłatnej pracy wykonywanej w ramach kary ograniczenia wolności (jej rodzaj, cel, wymiar i podmioty, na rzecz których jest wykonywana), różne aspekty potrącenia z wynagrodzenia skazanego za pracę (np. szerokie lub węższe rozumienie pojęcia „wynagrodzenie za pracę”) oraz fakultatywne elementy treściowe tej kary. Równie rzetelnie Doktorantka opracowała zagadnienia związane z podstawami orzekania kary ograniczenia wolności (przepisy części ogólnej i szczególnej Kodeksu karnego), granicami temporalnymi tej kary oraz orzekaniem kary łącznej, opierając swoje rozważania w tym zakresie na dużej liczbie monografii, artykułów naukowych i komentarzy. W przypadkach, w których Autorka dostrzega rozbieżność poglądów prezentowanych w doktrynie, nie poprzestaje na ich przytoczeniu, ale zajmuje własne stanowisko (np. odnośnie do pojęcia wynagrodzenia za pracę, s. 82). Wnikliwość Doktorantki w mojej ocenie niekiedy idzie zbyt daleko, kiedy przejawia się rozlicznymi dygresjami zamieszczonymi w obszernych przypisach (np. s. 120-121).

Trzeci rozdział odpowiednio do swojego tytułu („Postępowanie wykonawcze w przedmiocie kary ograniczenia wolności”) dotyczy problematyki karnow wykonawczej w obowiązującym stanie prawnym. Jest on bardzo obszerny i obejmuje niemal 200 stron (od 186 do 383). Podobnie jak w przypadku poprzedniego rozdziału, znajdują się w nim liczne dygresje zamieszczone w przypisach, dotyczące np. celu wykonywania kary ograniczenia wolności w ujęciu poprzedniego Kodeksu karnego wykonawczego (s. 187), pierwotnego brzmienia art. 53 Kodeksu karnego wykonawczego z 1997 r. (s. 191) czy rozpoczęcia odbywania kary ograniczenia wolności w jednym z wariantów uchylonych w 2016 r. (s. 195-196). Pomijając te zbyt liczne w mojej ocenie wątki, nie mam wątpliwości co do tego, że Doktorantka zrealizowała swoje zamierzenia badawcze polegające na zidentyfikowaniu aspektów wykonywania kary ograniczenia wolności stanowiących obecnie źródło kontrowersji

w doktrynie oraz trudności praktycznych. Kolejno omówiła w tym rozdziale inicjowanie postępowań incydentalnych związanych z wykonywaniem kary ograniczenia wolności, uprawnienia stron do udziału w posiedzeniach sądu, podstawy i formy rozstrzygnięć procesowych, zaskarżalność wydanych orzeczeń. Obszerne podrozdziały dotyczą także wykonywania poszczególnych elementów treściowych kary ograniczenia wolności oraz modyfikacji treści orzeczonej kary ograniczenia wolności na etapie jej wykonywania. W odniesieniu do zauważonych problemów Autorka przedstawia własne stanowisko lub wskazuje luki w uregulowaniach prawnych wymagające ingerencji ustawodawcy (np. w odniesieniu do terminu rozpoczęcia odbywania kary ograniczenia wolności w wariantcie polegającym na potrąceniach z wynagrodzenia skazanego).

Doktorantka z aprobatą odnosi się w tym rozdziale do tendencji widocznych w zmieniających się przepisach Kodeksu karnego wykonawczego (art. 63b i c k.k.w.), które sprowadzają się do coraz bardziej elastycznego traktowania kwestii rozliczenia ustalonego w wyroku skazującym wymiaru godzin nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w stosunku miesięcznym. Za dopuszczalne uznaje takie ukształtowanie okresów rozliczeniowych w postępowaniu wykonawczym, które spowoduje, że skazany może w danym miesiącu przepracować poniżej 20 godzin, a w innym powyżej 40 godzin i może wykonać obowiązek pracy w całości przed zakończeniem okresu odbywania kary ograniczenia wolności (s. 312). Pojawia się zatem pytanie, czy tego rodzaju zmiany nie przemawiają za ostatecznym przemodelowaniem kary ograniczenia wolności w taki sposób, aby w przypadkach, gdy jej elementem treściowym jest obowiązek nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, sąd wyrokujący określał jedynie łączną liczbę godzin pracy zamiast liczby godzin pracy w stosunku miesięcznym.

Kolejnym interesującym zagadnieniem, któremu Doktorantka poświęciła sporo uwagi, są sposoby zakończenia postępowania wykonawczego w przedmiocie kary ograniczenia wolności, a w szczególności "wątpliwości odnośnie tego, w jaki sposób rozstrzygać sytuacje, w których pewne elementy kary zostały wykonane w całości, inne zaś zostały wykonane jedynie w części lub w ogóle nie zostały wykonane" (s. 340). Autorka wydaje się podzielać stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego, w myśl którego „zarządzenie zastępczej kary pozbawienia wolności możliwe jest bowiem aż do upływu terminu przedawnienia wykonania tej kary, tj. 10 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku skazującego” (s. 342). Skoro jednak w przypadku kary ograniczenia wolności zatarcie skazania następuje po upływie 3 lat od momentu, w którym została ona przez skazanego wykonana lub została

darowana albo nastąpiło przedawnienie jej wykonania (s. 377), to nasuwa się pytanie, czy sąd właściwy w sprawach wykonania kary ograniczenia wolności może „przypomnieć sobie” o niewykonaniu przez skazanego niektórych obowiązków związanych z tą karą po upływie trzech lat od zakończenia okresu jej wykonywania, kiedy powinno już nastąpić zatarcie skazania?

Uzupełnieniem teoretycznych rozważań Doktorantki jest ostatni rozdział pracy, w którym zawarła analizę danych statystycznych oraz analizę akt sądowych skazanych odbywających karę ograniczenia wolności w okręgach czterech sądów rejonowych podległych Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu. Dane statystyczne pozwoliły Autorce na ukazanie miejsca kary ograniczenia wolności w strukturze prawomocnych i nieprawomocnych skazań, form i wymiaru tej kary oraz sposobów zakończenia jej wykonywania. Z kolei dzięki badaniom 332 losowo wybranych akt sądowych uzyskała ona pogłębiony obraz wykonywania kary ograniczenia wolności. Warto przy tym podkreślić, że Pani mgr Piekut zadbała o odpowiedni dobór sądów do badań, aby znalazły się wśród nich sądy obejmujące swoją właściwością zarówno duże, jak i małe miasta. Dodatkowe kryterium doboru sądów związane było z realizacją tzw. kaskadowego modelu wykonywania kary ograniczenia wolności we Wrocławiu. Objęcie badaniami kar ograniczenia wolności wykonywanych w tradycyjny sposób oraz w modelu kaskadowym umożliwiło uzyskanie odpowiedzi na pytania dotyczące wpływu tego modelu na sprawność i skuteczność postępowania wykonawczego. Inaczej niż pisze Autorka („w tym zakresie przeprowadzono badania w oparciu o format badania mieszane [badania o charakterze ilościowym i jakościowym], które polegały na analizie losowo wybranych 332 akt sądowych w sprawach, w których w latach 2016-2022 toczyło się postępowanie jurysdykcyjne oraz wykonawcze w przedmiocie wykonywania omawianej kary”, s. 386), przeprowadzone badania aktowe były wyłącznie badaniami ilościowymi. Dostarczyły one interesującej wiedzy na temat cech socjodemograficznych skazanych na karę ograniczenia wolności oraz przebiegu wykonywania tej kary. Ujawniły także zróżnicowane praktyki występujące w poszczególnych sądach, a niekiedy w obrębie tego samego sądu, w odniesieniu do uznania kary za wykonaną w całości lub w części (s. 497).

Wyniki analiz teoretycznych i badań empirycznych Doktorantki zostały wykorzystane w podsumowaniu, w którym podkreśla znaczenie nastawienia skazanego do wykonywania obowiązków nałożonych na niego w ramach kary ograniczenia wolności i krytycznie ocenia reformy zmierzające do zaostrzenia tej kary. Słusznie zauważa niepokojące tendencje dotyczące udziału kar ograniczenia wolności zakończonych na skutek orzeczenia zastępczej

kary pozbawienia wolności i stawia pytania o trafność reakcji prawnokarnej przy uwzględnieniu sylwetki skazanego. Wyniki badań istotnie poszerzają wiedzę z zakresu prawa karnego wykonawczego i polityki kryminalnej i powinny być uwzględniane w pracach reformatorskich zgodnych z koncepcją polityki kryminalnej opartej na wynikach badań naukowych. Przedłożona praca dowodzi imponującej wiedzy Doktorantki z zakresu nauk prawnych, a w szczególności z szeroko rozumianego prawa karnego oraz umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów badawczych. Jedynie sporadycznie zdarzają się Autorce drobne potknięcia. Na s. 7 pisze np., że „nie bez znaczenia także był fakt, iż *de facto* od XVI wieku praca stanowiła bardzo ważny element większości racjonalnych systemów penitencjarnych”, ale pierwsze systemy penitencjarne powstawały dopiero na przełomie XVIII i XIX w. Na tej samej stronie Autorka dodaje: „od zarania dziejów praca o charakterze przymusowym stanowiła zatem cenny element polityki penalnej”, ale u zarania dziejów raczej trudno byłoby mówić o polityce penalnej będącej programem działań organów państwa mających na celu zwalczanie i ograniczanie przestępczości za pomocą środków prawnokarnych.

IV. Ocena strony formalnej rozprawy

Recenzowana rozprawa napisana jest poprawnym językiem. Doktorantka bardzo dobrze opanowała umiejętność czytelnego komunikowania swoich przemyśleń. Sporadycznie zdarzają się jej drobne błędy językowe (np. „...a dwie próby wprowadzenia takiej sanacji do polskiego porządku prawnego zakończyły się zaledwie po kilku latach”, s. 8; „integracja ustawodawcy” zamiast „ingerencja ustawodawcy”, s. 194). W swojej pracy wykorzystwała imponującą liczbę aktów prawnych i orzeczeń sądowych, a ponadto oparła się na obszernej i aktualnej literaturze z zakresu szeroko rozumianego prawa karnego (blisko 150 pozycji). Pracę charakteryzuje także staranność w sporządzaniu przypisów.

V. Konkluzja

Przedłożona rozprawa doktorska Pani mgr Gabrieli Piekut jest rzetelnym opracowaniem problematyki wykonywania kary ograniczenia wolności wymierzonej za przestępstwo. Zarówno w warstwie teoretycznej, jak i empirycznej wskazuje na rozległą wiedzę Doktorantki w dyscyplinie nauki prawne oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Jest oryginalnym rozwiązaniem sformułowanego przez Doktorantkę problemu naukowego. Zawarte w niej ustalenia badawcze i konkluzje stanowią istotny wkład w rozwój wiedzy na temat wykonywania kar stanowiącej naukową podstawę racjonalnej polityki kryminalnej. Tym samym rozprawa doktorska Pani mgr Gabrieli Piekut spełnia wymagania określone w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1789 ze zm). Wnoszę zatem o dopuszczenie Doktorantki do dalszych stadiów przewodu doktorskiego.


Barbara Stando-Kławecka